

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 13 gld., za pol leta 6 gld. 50 kr., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 240.

V Ljubljani, v petek 17. oktobra 1884.

Letnik XII.

Deželni zbor kranjski.

XII. seja, 16. oktobra 1884.

(Konec.)

G. Šuklje potem poroča o proračunu normalno šolskega zaklada za l. 1885 in stavi v imenu finančnega odseka sledeče predloge:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Proračun normalno-šolskega zaklada za l. 1885

s potrebščino	242.405 gld. — kr.
z zakladi	20.894 „ 20 „
in s primanjkljajem	221.510 „ 80 „
ali v okrogli svoti	221.511 „ — „

se odobri.

2. V pokritje tega primanjkljaja pobirala se bo l. 1885 10% priklada za celo predpisano svoto vseh neposrednih davkov, tedaj zlasti od rednega zneska z vsemi državnimi prikladami vred pri zemljiškem, hišno-razrednem in pri davku od hišnih najemščin, pri pridobitini in dohodkarini, po vsi deželi. Nedostatek v znesku 89.541 gld., kateri se potem še pokaže, naj se pokrije iz deželnega zaklada.

3. Deželnemu odboru se naroča, pridobiti sklepu pod točko 2. Najvišje potrjenje.

4. V podrubrikah 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, rubrika II.: „Potrebščine“, dovoli se c. kr. deželnemu šolskemu svetu revirement po dogovoru z deželnim odborom.

5. Dovoljuje se, one potrebščine normalno-šolskega zaklada za leto 1884, ktere so nastale vsled veljavnih naredb deželnega šolskega sveta in deželnega odbora, pokriti iz blagajničnih zaostankov leta 1884.

6. Deželnemu odboru se naroča, naj dela na to, da se sestavi izkaz, koliko šol da je treba na Kranjskem še na novo ustanoviti.“

Gosp. Dežman vpraša, kje je Onek, ki ga omenja poročilo, ker njemu ni znan noben kraj na Kranjskem s tem imenom. — G. Šuklje odgovarja, da je to Hohenegg na Kočevskem, in ko se vsled tega Dežmana in tovarišev loti velika veselost, g. Šuklje pravi, da se Hohenegg imenuje Onek kakor Seisenberg — Žužemperk.

Posamezni deli proračuna se potem potrdijo brez ugovora, ko pa pride na vrsto rubrika: „600 gold. za neobligaten poduk slovenščine na večrazrednih nemških, in nemškega jezika na večrazrednih slovenskih ljudskih šolah“, se oglasi g. Dežman, češ, da bo iz tega kdo morda sklepal, da hoče vlada Kočevje posloveniti, zato priporoča, naj se ta znesek sprejme tako, kakor ga priporoča deželni odbor. Temu pa ugovarja g. poročevalec Šuklje, in nasvet g. Dežmanov se zavrže. Konečno se sprejmó gori navedeni predlogi finančnega odseka. Ob enem se Njih Veličanstvu cesarju izreka najtoplejša zahvala za podpore, ki jih šolstvo na Kranjskem od Njih dobiva.

Dr. Mošé poroča o sistemiziranji plače za službo deželnega koncipista in v imenu finančnega odseka predlaga: „G. koncipistu Pfeiferju se letna plača od 1100 gold. povikša na 1300 gold., in se mu podeli ob enem naslov družega deželnega tajnika.“ — Zoper ta predlog se oglašita gg. baron Apfaltrern in Dežman. Po konečni besedi g. poročevalca se predlog finančnega odseka sprejme. Izmed manjšine je zanj glasoval g. Faber. Prošnja zdravnika v blaznici dr. Pavla Preiniča za povečanje njegove plače se odbije, računskemu ingrosistu g. Josipu Paternostru pa se dovoli nagrada 100 gold. Prošnje deželnih uradnih slug za prosta stanovanja v deželnih hišah se izroči deželnemu odboru v rešitev.

G. Dežman potem v imenu finančnega odseka poroča o prodaji licealnega poslopja in o stavbi muzeja Rudolfinum ter stavi sledeče predloge:

1. Deželni zbor jemlje prodajo licealnega poslopja in glavne vojaške stražnice c. kr. ararju na znanje.

2. Deželni zbor izreče obžalovanje, da se je prekoračila v začetku za stavbo „Rudolfina“ dovoljena maksimalna svota.

3. V zmanjšanje tega prekoračenja v izkazani večji potrebi se imajo vstaviti vse nova naročila, kolikor niso neobhodno potrebna, oziroma že pričeta.

4. Le za ta slučaj, ako bi se hranilnica ali drugi privatni dobrotniki odločili, prevzeti pokritje

večjega dela prekoračenja v začetku za to stavbo v vsem skupaj dovoljenih 200.000 gold. se deželnemu odboru daljni novi kredit iz deželnega zaklada do najvišje svote 10.000 gold. dovoli.

5. Deželni odbor se pooblastuje:

a) v spremembi deželno-zbornega sklepa od 20. oktobra 1883, točka 2., že dovoljeni donesek deželnega zaklada za „Rudolfinum“ v znesku 30.000 gold. preskrbeti s tem, da se zastavijo ali pa prodajo deželnega zaklada obveznice;

b) da v namen, da se naprej porabita še le leta 1886 in 1887 zapadla deleža po 10.000 gold. kupne svote za licealno poslopje in za glavni vojaško stražnico naredi, ako bo treba, začasni dolg v znesku 20.000 gold. z zastavo obveznic deželnega zaklada, kateri dolg pa je l. 1886, oziroma 1887 poplačati;

c) da zarad v 4. točki tega sklepa dovoljenega kredita v največji meri 10.000 gold. zastavi obveznice deželnega zaklada, in na to gleda, da se ta dolg svoj čas poplača s prostovoljnimi doneski za „Rudolfinum“, ki jih je zopet začeti nabirati in iz muzejnega zaklada, ko bo o svojem času zopet prišel k moči;

d) da k sklepom 5. b) in c) koliko zahtevajo zastavo deželnih obveznic, zadobi najvišje potrjenje.

6. Deželnemu odboru se naroča, strogo na to paziti, da se sploh vse razne stavbarska dela dobro in trpežno izvršujejo.

Dr. Poklukar graja prestopok proračuna pri zidanju novega muzeja in priporoča, naj se vendar le ozir jemlje na ubožne deželne zaklade. Nikakor ne more odobravati, da bi ograja pred poslopjem stala 6000 gl., da se je namesto domačega kamna za tlak določil veliko dražji Nabrezinski kamen in da so se naročili kipi, ki niso bili v proračunu. Treba bo toraj naročila, ki še niso dovršena, vstaviti, da se vsaj nekoliko poravná prekoračeni proračun. Po konečni besedi g. poročevalca Dežmana se sprejmó gori omenjeni nasveti finančnega odseka.

G. Svetec potem poroča o postavi zastran sodelovanja deželnega zastopa pri porabljevanji rezervnega zaklada kranjske hranilnice, in ome-

24.

LISTEK.

Mladega Gašparja življenje in trpljenje.

Prosto poslovenil I. S. Gombarov.

(Dalje.)

V Kulpi se je jako veselo kopati, ker je široka in globoka reka. Kraj te reke se je nekega dne Gašpar sprehajal, in ko na vse strani gleda in luka, zagleda na drugi strani svoje tovariše, ki se pripravljajo za kopanje. Ko so bili v vodo poskakali, klicali so Gašparja, naj pride k njim. Da ne bi mogel na uno stran priplavati, tega se Gašpar ni bal, ali kako naj knjige, ktere je s seboj imel in obleko suho na uno stran spravi! Pa v takih zadregah je našel vedno pametno misel. Za gostim grmom se sleče, vzame škornje, suknjo in hlače, ktere je bil kot Vindenavski pisar zaslužil ter zveže culo, v katero tudi knjige zavije, in to si dene na hrbet in s srajčinima rokavama trdno pod vratom zaveže. Na tihem ga je prav veselilo, da je to tako dobro iztuhtal; ali on še ni daleč priplaval, kar cula

zavoljo gibanja rok na stran zleze, in kmalu potem mu mesto na hrbtu pod njim na prsih visi. Obleka se napije vode in ubogega Gašparja na dno vleče, da je že mislil na zadnjo uro. Z največo silo je vendar prišel spet do kraja, od koder je plaval ter se ves truden in spehan vrgel v travo. Obleka, škornji, knjige — vse je bilo mokro, toraj je moral za grmom čakati, da bi se posušilo. Čakal je do večera pa je vendar moral v mokri obleki domov iti. Zraven tega so se mu tovariši posmehovali in v šoli je drugi dan dobil „dvojko“, ker se iz mokrih knjig ni nič drugo naučil, nego to, da se pri plavanju ne smejo na hrbet navezovati.

Tudi ponočevati je Gašpar poskusil, pa se mu je tako slabo obneslo, kakor vse drugo. V lepi mesečni noči se je klatil po polji, po tratih, po cestah in ulicah Karlovških, in ko pride domov, bila so vrata zaprta in v celem hramu ni bilo luči. Ker je vedel, da je njegova gospodarica huda ženska, da ima ojster jezik in trde pesti in ne stori rada kaj iz čiste ljubezni; zato se je obrnil in si šel kje drugje prenočišča iskat. Za mestom je našel na travniku nekaj navalov sena ter sklenil ondi pre-

nočiti. Iz prvega navala so že gledale človeške noge, toraj gré on dalje in se zarije v drugega, kjer tako sladko spi in sanja, da je že solnce visoko stalo, ko se je prebudil. Ko je vstal, videl je, kako so ga komarji po rokah in licu pikali, in kako so okoli njega vojaki se vežbali, in se mu posmehovali, da je v tako gosposkem hotelu nočoj prenočeval; a sklenil je vendar, ne več ponočevati.

Zdaj pa so prišli, hvala Bogu, za Gašparja boljši dnevi. Še tudi meni se to dobro zdi; saj mi ni treba samih Gašparjevih nadlog pripovedovati. Eden njegovih sošolecev ga je priporočil premožnemu gospodu, ki je imel dve zanemarjeni hčeri ter bi jima rad poiskal domačega učitelja. Gašpar je bil veselo sprejet, posebno zato, ker je imel tudi dobro učiteljsko spričevalo pokazati. Za svoj trud je dobil stanovanje in kar je bilo zanj glavna reč, dobro hrano. Od kraja skoraj ni verjel, da je še on vedno nesrečni Gašpar, kajti vsak dan se večkrat najesti, kakor poprej le enkrat v tednu, z gosposkimi ljudmi občevati in sploh v ugodnih razmerah živeti, to so mu bile neznane reči; ali on se jim je vendar hitro in rad privadil.

nja prememb, ki jih je izvršil upravni odsek pri njegovem načrtu. Izostala je določba, da bi imel zastopnik deželnega odbora pravico sklepe hranilnične ustavljati, in zakon mu daje le pravico, pri deželni vladi oporekati. Druga prememba je ta, da se o konečni porabi premoženja, ko bi hranilnica prenehala, zasliši deželni odbor, ne pa deželni zbor. Predložena postava je le nekaka izvrševalna postava k hranilničnemu regulativu, ki bi gotovo sam določil tako sodelovanje deželnega zbora, ko bi se delal danes.

Zoper predloženi načrt oglašil se je baron Schwegel, češ, da deželni zbor nima pravice delati take postave, kakor jo nasvetuje g. Svetec, ampak da ima to pravico samo državni zbor. Tudi je predlog tako zmeden, da se o njem še govoriti ne more, ako se bistveno ne predrugači, in zaupanje do hranilnice se bode omajalo, ako se trdi, da vodstvo potrebuje večjega nadzorstva. Po njegovi misli ne more za to postaviti glasovati noben jurist, pa tudi noben patrijot ne, zato stavi on predlog, da naj se o tem predlogu prestopi na dnevni red.

Tudi g. Dežman je hudo nasprotoval Svetčevi postavi, rekši, da bo to hranilnico pripravilo manj radodarno biti za dobrodelne deželne naprave, kakor dozdaj. Rezervni zaklad, končal je Dežman svoj govor, je privatno premoženje hranilničnega društva (glasovi: o ne!) in kako bodo taka načela v deželnem zboru prevladala, kakoršna so izražena v tej postavi, potem se komunizmu odpirajo vrata! (Klici: Oho!)

G. deželni predsednik baron Winkler povdarja, da se novi načrt sicer razločuje od prvega, da pa v imenu vlade tudi temu novemu načrtu ne more pritruditi predloženi postavi, ker ima samo vlada pravico nadzorovati hranilnice. Tudi ne vidi posebnega dobička, ako bi se sprejel predlog, zato daje deželnemu zboru pomisliti, preden glasuje za novi načrt.

G. Svetec odgovarja na ugovore predsednikove in izreka prepričanje, da ima deželni zbor pravico sklepati tako postavu. (Njegov govor objavimo pozneje. Vredn.)

Ko je oni končal, zahteval je baron Apfaltrern o predlogu barona Schwegelna glasovanje po imenu.

Za predlog Schwegelnov so glasovali: Apfaltrern, Auersperg, Dežman, Faber, Gutmannsthal, Lichtenberg, Schwegel, Taufferer, Zois. Zoper Schwegelnov predlog so glasovali: Bleiweis, Klun, Lavrenčič, Mohar, Murnik, Obreza, Pakiž, Papež, Poklukar, Robič, Rudež, Samec, Sterbenec, Svetec, Šuklje. Deželni glavar ni glasoval, drugih 10 poslancev ni bilo v zbornici.

Po nasvetu dr. Poklukarja deželni glavar ob 1/2 4. uri sklene sejo in prihodnjo sejo napové za jutri ob devetih zjutraj.

XIII. seja, 17. oktobra 1884.

Današnja XIII. seja se je pričela ob 1/2 10. uri dopoldne. Ko se prebere in potrdi zapisnik zadnje seje, odgovori g. deželni predsednik na interpelacijo g. Obreze in tovarišev gledé slovenskega učnega jezika na mestnih šolah Ljubljanskih. Ta odgovor je precej obširen, in ga objavimo pozneje.

Gašpar pa ni le dobro jedel in živel, ampak tudi iz njemu izročeni deklic tako pametne otroke odgojil, da ste konci leta v šoli dobile lepo darilo. Za pripoznanje je razveseljen oče izvrstnemu učitelju daroval pravega turškega tobaka. Toda od tega tobaka se je Gašpar tako opijanil, da ga je omotica premagala in se je moral na trato vleči, v želodec pa je nastal celi potres in kmalo je prikazal vse, kar je bil zajutrkoval in obedoval. In glava še ga je dolgo bolela. On sam si je očitil: „Zakaj si kadil? Nisi mogel tega pustiti! oh!“

Med tem je Gašpar še en domač poduk dobil ter si toliko prislužil, da je že imel 20 gold. prihranjenih. In tako je srečno gimnazijo dovršil; le en dan še, in potem je prost in rešen strašnega študiranja.

Pa tudi zadnji dan je bil še hud, kajti ko je profesor naznanjal, kako se je kateri učil, in so dvojke in trojke letale, kakor prepelice nad Izraelskim ljudstvom v puščavi, začeli so dijaki mrmrati, potem vedno glasneje in drzneje godrnjati in naposled kričati in se groziti. Na to pride ravnatelj z biričem,

Deželni glavar potem naznani, da je dal poslancu Pfeiferju dopust za dva dni.

Ko se prične posebna obravnava o Svetčevi postavi gledé rezervnega zaklada kranjske hranilnice, manjšina zapusti zbornico, ker se ni hotla vdeleževati pretresanja o tej postavi. K sreči pa je bilo med tem, ko je g. deželni predsednik bral odgovor na Obrezovo interpelacijo, prišlo toliko narodnih poslancev, da so bili tudi po odhodu manjšine sklepni, in postava je bila brez ugovora sprejeta v drugem in tretjem branji, ter se glasi:

„Zakon
z dne
veljaven za vojvodino Kranjsko
zastran sodelovanja deželnega zastopa
pri vporabi rezervnega zaklada kranjske
hranilnice v Ljubljani.

Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

§ 1. Deželni zbor ima pravico, da rezervni zaklad kranjske hranilnice v Ljubljani, kolikor ta ni potreben za upravne in pokojninske stroške in hranilničnim vlogam za varnost, zastran njegove uporabe za dobrodelne, obče koristne krajne in deželne namene, v hranilničnem pravilniku z dne 26. septembra 1844 leta (§ 12.), oziroma v hranilničnega društva pravilih z dne 17. novembra 1866. leta (§ 20. črka d in § 25.) izrečene, v smislu tega zakona nadzira in pri določevanju teh namenov sodeluje.

§ 2. Deželni zbor izvršuje to svojo pravico po deželnem odboru, kateri sme k generalnim skupščinam hranilničnega društva pošiljati posebnega poslanca, kateri naj pazi na to, da se po sklepih, v njih storjenih, ne oškoduje namemba hranilničnega rezervnega zaklada.

Deželni odbor ima pravico proti takim sklepom pri politični deželni vladi in eventuelno proti njenim o njih storjenim določbam (razsodbam) pri ministerstvu za notranje stvari ugovarjati.

§ 3. O izdatkih iz rezervnega zaklada, ki niso upravni ali pokojninski, kakor tudi, ko bi hranilnica nehala, o končni njegovi porabi, treba je, da se pred zasliši deželni odbor.

§ 4. Nadzorstvo, ki ga ima po hranilničnem pravilniku državna vlada, ostane nespremenjeno.

§ 5. Mojemu ministru za notranje stvari naroča se izvršitev tega zakona.“

G. Murnik potem v imenu gospodarskega odseka poroča o samostalnem predlogu viteza Schneida gledé tarifov na južni železnici in stavi sledeče predloge:

„1. Visoka vlada se naprosi, svoj upliv vporablja v to:

a) da bo c. kr. priv. južna železnica tarifo za vožnjo ljudi znižala in gledé voznine za blago postajam na Kranjskem ne manj ugodne tarife, kakor postajam družih dežel odločevala;

b) da bode c. kr. priv. južna železnica in druge deželne železnice, posebno tudi c. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic sprejelo glavno deželno mesto Ljubljano v južno-severno avstrijsko-ogersko železnično zvezo, ktera bi zelo škodovane interese kmetijstva, trgovine, industrije in obrtnije na Kranjskem zopet zboljšala.

2. Deželni zbor izreka visokemu c. kr. trgovinskemu ministerstvu zahvalo za znižano tarifo za

kterega so se razburjeni dijaki tako prestrašili, da so radovoljno sprejeli dobro zaslužene slabe razrede. Za slov jim je ravnatelj prav mirno rekel: „Drugo leto bom pa že jaz skrbel, da v Karlovško gimnazijo lumpi ne bodo sprejeti.“

Gašpar je šel domov in vse svoje reči nesel v srajci zavite in čez ramo na palici obešene. Zavoljo tega in ker je imel že malo kozlovsko brado, imeli so ga v Samoboru za žida ter ga vprašali, ali prodaja igle, gumbe, trake itd. On je rekel, da ne in si je mislil: „Čajte, bom vam pa eno naredil“ — in je šel naravnost v frančiškansko cerkev. Temu se Samoborčani niso mogli načuditi, ker še nobenega žida niso videli v cerkvi; samega so pustili v eni klopi sedeti, in so vsi vanj zijali, in ker se je Gašpar celó križal, dregali so drug drugega in si šepetali: „To pa mora res nek poseben žid biti!“

Domá so zdaj Gašparja prijazno sprejeli in ga zopet vsi lepo pozdravljali, ker zdaj je bil zopet pravi študent.

(Dalje prih.)

vožnjo ljudi in blaga pri državnih železnicah in za to, kar je doslej o zadevi železničnih tarifov pri c. kr. priv. južni železnici storilo.

3. Deželnemu odboru se naroča, da zarad izpeljave teh sklepov potrebno ukrene.“

G. Dežman pri tej priliki omenja, da vsled neugodnih tarifov iz Šlezije pošiljajo premog proti jugu ceneje, kakor ga morejo dajati naši ljudje. Vsled tega začelo je kopanje premoga v naši in sosedni Štajarski deželi pešati, in silno potrebno je, da se že skoraj v našo korist spremené železnični tarifi.

G. Luckmann povdarja, da je razodel vse naše bolečine v železniškem svetu in gospode prepričal, da nam je v tej zadevi treba pomagati. V seji, ki je sklicana za 4. november bo reč še enkrat sprožil in upa, da bo tudi vlada podpirala naše želje. Sicer pa je neobhodno potrebno, da dobi vlada posebno železnico do morja.

Po konečni besedi g. poročevalca Murnika se gori omenjeni predlogi sprejmó soglasno.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. oktobra.

Notranje dežele.

Dopolnilne volitve v *Trstu* so že minule; kako da so se izšle, je našim čitateljem tudi že znano, da je namreč narodni kandidat v I. okraji propadel, v V. pa zmagal. Znano pa jim morda še ne bo, da je vzroka propadu v I. volilnem okraji deloma iskati v presilni agitaciji lahonske stranke, ki je denar pri volitvah kar s periščem razsipala, kar seveda ubožnim Slovincem ni bilo mogoče, deloma pa so propad narodnega kandidata zakrivili volilci sami, ker so se vdali preveč malomarnosti, premalo skrbeli za narodno stvar, tudi so naših nasprotnikov agentje skrbeli za vino, da ni poteklo, in so tako na jako priproste, toda žalibog po Primorji že silno vkoreninjene limance mnogo volilcev vjeli. Tako postopanje ob času volitev je vsega obžalovanja vredno in slab domoljub je tisti, kdor voli po meri poliča! Sram naj ga bo tacega domačina. Ne ravno majhen del krivde pripada pa tudi g. kandidatu samemu, ki se je menda trdovratno potegoval za kandidaturo, če tudi bi bilo društvo „Edinost“ nekoga družega, kakor „Edinost“ piše, krepkejšega kandidata rajše videlo. Silno nepristočno je pa postopanje bivšega poslanca Burgstallerja v V. okraji, kjer so mu Slovenci letos nezaupnico dali, in sicer tolišno, da je težja, nego vse Burgstallerjevo dosedanje delovanje za Slovence. In vendar je bil ta gospod toliko predrzen, da je zopet razposlal svoje agente po V. volilnem okraji, kateri so si na vso moč prizadevali, da bi jim bili zopet Burgstallerja za kandidata vrinili. Pravili so jim, kako da mu je žal, da se je poprej tako nepovoljno za Slovence obnašal, da sam pripozná, da je zarad tega nezaupnico zaslužil; če ga pa sedaj zopet volijo, delati hoče vse drugače, edino le Slovincem na korist. Da tudi te graje vredne limance niso imele zaželjenega vspeha, zahvaliti se je edino budnosti političnega društva „Edinosti“, ktero je ljudi na nevarnost opozorovalo in tako vsaj v V. razredu k domači zmagi pripomoglo.

Gorenjeavstrijci dvignili so se proti učitelju Rohrwecku. Odposlali so mnogobrojno deputacijo 13 mož v Linc k škofu Rudigieru, da se mu zahvali v imenu dotičnih občin za moško obrambo sv. vere proti krivovernemu poduku učitelja Rohrwecka. Ravno tista deputacija, h kateri so se pridružili tudi štirje župani, podala se je od škofa k cesarskemu namestniku, kterege je vprašala: „Ali smo mi, kot katoliški stariši dolžni svoje otroke pošiljati v tako šolo, kjer je naša vera v nevarnosti?“ Cesarski namestnik je na to odgovoril: „Ker naravnost k meni pridete in me, rekel bi, interpelirate, Vam rečem, da se strogo po postavah ravnajte. Več Vam ne morem povedati in tudi ne storiti za Vas!“ V Linskem „Volksblattu“ izšel pa je ob enem naslednji ugovor občine Hohenzell: „Podpisani izražajo svojo gnjev nad tem, da je učitelj Rohrweck v Leonfeldnu zgodovinske resnice sv. vere po svoje zavijal in na ta način v srečo otrok po načinu protestantizma kali dvomljivosti nad katoliško vero zatosil. Nikakor nismo pri volji takošnih učiteljev s svojimi davki plačevati, ter pričakujemo od visoke vlade, da bo ona take osebe od poduka spravila. Naša občina se raduje nad moškim postopanjem Linskega škofa in mu obljubuje vedno in neskaljeno zvestobo.“ Podpisani so z županom vred štirje možje, ki imajo v soseski največ vpliva in veljave.

Razdelitvi česke kraljevine v dve polovici vpira se razun zaslepljenih nemško-liberalcev cela ostala Avstrija. Celó vlada je proti nespametni in zgodovinsko neizpeljivi ideji. Grof Taaffe se je v tem smislu jako odločno izrekel iz zatrdil, da dokler bo njegova vlada na krmilu, se pač ni nadjati, da bi se liberalcem njih srčno zaželjena misel vres-

ničila. Zato se pa taisti tudi nadjajo, da če prej ne, tedaj gotovo dosežejo razdelitev starodavne kraljevine, kedar bo zopet centralistična vlada (Nemci) prišla na krmilo v Avstrijo. Naj se le nadjajo, saj nada je tisti žlahtni mozek v človeškem življenju, ki nam daje moč ob žalostnih urah, ki nam tukaj tekó. Nekaj družega pa je, se vé da to, ali je nada, ki jo človek toliko let s srčno željo goji, res opravičena, da bi se po volji vresničila; v tem oziru pa že danes lahko nemško-liberalcem pismo s pečatom vred damo, da ne bo iz tega nič. Poslednji, ki bo imel tukaj še odločilno besedo govoriti, ako bi tudi že vsi drugi rekli, dá, je presvitli cesar sam, ki ima naslov kralja českega, kterega gotovo ne želi zgubiti. Ako bi že toraj vsi ministri privolili, presvitli cesar bo rekel, kedar bi se mu dotični akt predložil v visoko potrjenje, ne! Tudi sedanje temeljne postavbe in vsa vstava morala bi se predrugačiti. Iz tega toraj ne more nič biti, sicer bi se lahko tudi Slovenci oglasili; oglasili bi se pa tudi južni Tirolci, Dalmatinci in Hrvatje, in morda še marsikteri drugi.

Dolenje-avstrijski vstavni odbor deželnega zbora in mestni odbor Dunajski sprejela sta **petakarje** med volilce. Vsled tega se bodo v X. volilnem okraju „Favoriten“ razločili trije novi volilni okraji, kakor tudi po več predkrajih. Na ta način stopili bodo na volilno bojišče tudi možje ubožnega stanu, kteremu se je do sedaj gledé njegovih političnih pravic marsikaka krivica zgodila, kajti dostikrat so se prezirale podrobnosti javnega življenja v mestnem in deželnem zboru, za ktere se premožnišiti niti ne zmenijo ne in jih toraj malomarno prezirajo, revnega očeta toliko in toliko otrok pa v srce bolé. Liberalci, ki se pri vsaki priložnosti za narodove prijatelje razglašajo, so se temu koraku dolgo upirali. Sedaj pa, ko vidijo da ni drugače, pa že poskušajo, na kakošne gosli bi zagodli, da bi petakarje pod svoj šotor privabili. Kakor smo pa o petakarjih ravno véraj pisali, mislimo da se ne motimo s trditvijo, da liberalci pri petakarjih ne bodo nič opravili, kajti to je rod žuljavih rok, ki s solznimi očmi košček kruha požira in temn je le predobro znana sebičnost in zapravljivost nemško-liberalcev, da bi jim šli še enkrat na led. Petakarji se bodo ravnali po znanem: „pomagaj si sam in pomagal ti bo Bog!“ Svet je samopašen od prvega do poslednjega in gorjé mu, kdor se na druge zanaša, da mu bodo pomagali. Petakarji so o tem oziru ravno vsled prebritkih skušenj že modrijani postali, in bodo vedeli, kako jim je postopati, da bodo sebi in in svojim pomagali.

Kakor „Nemzet“ piše, imajo Madjari silno slabo vest in velik strah pred **jugoslovanskim združenjem** v jedno skupino, ktera pri prvem političnem preobratu v Avstriji ni ravno nemogoča. Nemzerno se neki bojé, da ne bi kakor tretja v zvezi nastopila po Starčevičevem receptu dovršena jugoslovanska skupina obstoječa iz Bosne, Hercegovine, Slavonije, Hrvaške in Dalmacije v Avstriji na dan in bi se iz njim toliko priljubljenega dualizma ne napravil za nje silno nevaren in osode poln trializem. Nova čisto jugoslovanska skupina bila bi tako velika in še za 2514 kvadratnih kilometrov večja, kakor so naše severne dežele Česka, Moravska, Dolenja in Gorenja Avstrija skupaj; kajti te vse skupaj ne merijo več, kakor 106.010 kvadratnih kilometrov, jugoslovanska skupina kakor smo jo zgoraj naštel, merila bi pa 108.524 kvadratnih kilometrov in je toraj popolnoma zadosti velika in trdna, da bi stopila tretja v zvezo. Iz tega vzroka Madjari ne želé, da bi se Bosna in Hercegovina k Avstriji priklopila, temveč jim je ljubše, da ona turška ostane. Tudi pod krono sv. Štefana se je Madjari iz ravno tega vzroka branijo, ker bi se ondi vsled tega slovanski živelj preveč ohrabril, ki bi svoje dni lahko Madjare pritiskati jel, dokler bi jih za svoje pravice popolnoma ne omečil.

Vnanje države.

Iz **Rima** je zopet novica tukaj, ki pa ni nič kaj verjetna. Pravijo namreč, da se je kralj Humbert odločil svojo rezidenco deloma v Florenco preloziti, in sicer kraljevi dvor, poslaništva in ministerstvo zunanjih zadev, in to menda zaradi tega, da se sv. očetu ne bo treba iz Vatikana seliti, kralju je pa Florenca med vsemi laškimi mesti menda najbolj priljubljena. Tukaj pač veljá, sporočilo sicer čujem, toda verjeti ga ne morem.

Opomin, ki ga je Avstrija na srbsko prigovarjanje **Turčiji** zaradi dopolnitve železnice pri Vranji poslala, je v Carigradu menda jako dober vpliv napravil; žal, da bo, kakor se čuje, tudi le pri vplivu ostalo, od kterega samega se pa železnica še ne bo zgradila, kajti za tisto je treba gotovega denarja. Prav tega pa nikjer bolj ne manjka, kakor ravno v Carigradu, kjer ga celó toliko nimajo za sproti, kolikor se za dnevni dvorni trošek potrebuje. Pri takošnih ramerah se pač ni nadjati, da bi Turčija še železnice zidala. Avstriji in Srbiji pač ne bo družega kazalo, ako se bodele hotli z morjem skleniti, kakor da bo ena ali druga dotično progo na svoje stroške zgradila in v oblasti obdržala. S Turki še nikdar ni bilo kaj prida in ne more biti.

Bolgari prijeli bodo bodočo spomlad za lopato in samokolnico, da dogradé železnično progo Pírot-Sofija, ki bo Dunaj preko Belega Grada naravnost s Carigradom vezala. Kakor ondašnji listi poročajo,

oglašá se mnogo podjetnikov za tisto ne ravno dolgo progo, katero bo pa prej ko ne vlada sama na svoj račun gradila, kar ima tudi popolnoma prav, kajti prvič ji ostane dobiček, za kterega se generalni podjetniki sicer pulijo, v žepu, kakor se je to pokazalo pri zgradbi arlske železnice in gališke transverzalne; drugič pa vlada tudi vedno bolj solidno gradi in zida, kakor pa podjetniško društvo, ki včasih skupaj našušmari, da je groza in se posamični objekti že pri pravem pretresu razsedati začno, o čemur nas je na Gališkem železnica Levov-Černovic-Jassy jasno in določno podučila. Podjetnik si spravi milijone na stran, popotnik naj si pa življenje zavaruje, kedar se po taki progi pelje.

Časniki izhajajoči na Balkanu jeli so se skoraj vzajemno baviti s provincijo ob egejskem morji ležečo, ki se **Macedonija** zove in si že danes na razne načine skušajo dokazati, čegava da mora Macedonija postati. Čudno je in spomina vredno soglasje, v kterem se strinjajo vsi v tem, da ona avstrijska nikakor ne sme postati, kajti Avstrija ondi nima nikake pravice, na kateri podlagi bi si ona Macedonijo pridobiti poskušala. Politkarje te vrste že to silno v oči zbada, da se nam je posrečilo v Bosni in Hercegovini vtrditi se. Avstro-rusko prijateljstvo jim je naravnost trn v peti, kterega bi rajši danes nego jutri s korenino izruvali. Dolgo vrsto narodov naštevajoč, ki po lepi in rodovitni Macedoniji prebivajo, pravijo ti sovražniki Avstrije, da ima vsak taistih, kakor so Bolgari, Grki, Turki, Srbi, Rumunci, in kdo zna kdo še vse, za-se in za svoje pravico do Macedonije, Avstrija pa prav nobene ne. Toda ti čudni politikarji tudi za pravico le takrat prašajo, kadar je za njihov mlin; veljá jim navadno le lastna korist — samopridnost. Da Avstrija na Solun ne bo pozabila, skrbela bo Bosna in Hercegovina, skrbela bo Rusija njena prijateljica sama. Avstrije brez Soluna si v bodočnosti ne moremo lahko misliti, ako se hoče taista proti iztoku nagniti; to je politika, sicer pa ima Avstrija geslo: „Justitia regnorum fundamentum!“

Francoskim delavcem v Lyonu se tako slabo godi, da so že od države pomoči zahtevali, hujskači med njimi jeli so pa naravnost punt oznajevati. Vzrok tej delavski krizi, ki je več nego tisoč delavcem kruh in zaslužek vzel, je kolera, ki je letos na južnem Francoskem svoj šotor razpela. Lyon se posebno s sviloprejo in svilnato tkanino peča, katero potem po celem svetu razpošilja. Največ svilnenega blaga iz Lyona šlo je do sedaj na Laško, Španjsko in v južno Ameriko. Kakor hitro se je pa po inostranstvu zvedelo o koleri, zaprlo je ono svoje luke francoskim ladijam, in Lyon s svojimi velikanskimi fabrikami za svilnato robo in tisoči delavcev, ki so ondi svoj kruh imeli, obtičal je na cedilu popolnoma. 6. oktobra pšvetovali so se delavci prvokrat, in so zmernej med njimi prišli do spoznanja, da mora tukaj država sama odpreti delavnice in ona mora jim skrbeti za zaslužek. Zvečer tistega dne počila je že bomba, o kateri smo našim čitateljem že poročali. Hujskači jeli so brusiti jezike in kričati: „Narod se je republike naveličal in hoče kruha imeti!“ Vlada bo imela silno težavno stališče, da bo kos vsem težnjam, ki se ji iz novega kopičijo. Družega ji ne bo kazalo, kakor delavske in socialne razmere v tem smislu zboljšati, kakor so se na Nemškem zboljšavati jele. Delavski stan zahteva pravico, ktera se mu ne more odrekati, dokler zahteve niso prenapete in ostanejo v razmerah časa, v kterem živimo.

Angleži se iz celega sveta norčujejo! Huda se bo morda marsikomu zdela obdolžitev, toda vsak lahko spozná, da je resnična. Le ozirom se nekoliko v preteklost, katero s sedanjostjo primerimo in na prvi hip se to spozná. Tedaj, ko so se evropske velesile zbrale v Carigradu, da bi se posvetovale o egiptovski politiki, palili so Angleži po Aleksandriji smrt in pogubo na krasno cvetoče mesto iz svojih pomorskih topov vsipajoč. Kaj so se Angleži zmenili za shod diplomatov, kaj so vprašali, ali smejo ali ne? Nabili so topove, streljati so jeli in prvo dejanje v žalostni igri „Iz Egipta“ se je završilo v Aleksandrijskih razvalinah; pod njimi ječalo je pa na tisoče in tisoče ranjenih in gnjilo ravno toliko pobitih in pomorjenih. Iz novega se je pričelo diplomatsko razgovarjanje, ki je trajalo do sklicanja egiptovske konference v Londonu. Skoraj šest tednov vgilalo se je, kaj da bo in kaj da ne, in ravno so se diplomatje resno k delu vsedli, kar se Anglež dvigne rekoč: „Tako-le bo in nič drugače, sicer se nič ne menim!“ Kaj so hotli. Bismark je rekel: Ne! Francozi ravno tako in konference ni bilo več! Angleži so pa še le vedno v Egiptu ostali, ne vedoč, kaj začeti. Ze smo se nadjali, da bo vse dobro, posebno, ko se je bil Gordon zopet oglašil, da je Mahdija zapodil, kar pride še le prav prava zaušnica iz Egipta, katero je skoraj skupna Evropa dobila, kolikor jo je gledé egiptovskega posojila za poroka. Egiptovski prvi minister Nubar je napovedal državni konkurs, t. j. vstavil je plačevanje državnih dolgov, kakor so mu Angleži nasvetovali. Evropa je proti temu ugovarjala, ali kaj se Anglež za tako ugovarjanje zмени. „Še mar mi ni“, si misli in tako je tudi. Angleška se gledé Egipta za skupno Evropo in njene vkrepe ravno toliko zмени, kakor za lanski sneg.

Izvirni dopisi.

Iz **Borovnice**, 15. okt. Dan posebnega veselja bila je za nas Borovničane zadnja nedelja. Dolgo časa potikati smo morali pri službi božji med hlodi, ker je bila cerkev vsa z odri preprežena. A danes pokazala se nam je v lepoti, dostojni farne cerkve. Za lepoto hiše Gospodove vneti in za čast božjo neutrudljivi g. župnik, popravili so v kratkem času svojega pastirovanja v Borovnici zastarelo cerkev in jo prenovili znotraj in znnaj, da smemo farmani ponosni biti na njo. Stare ne več rabljive orglje, ne v posebno lepoto cerkvi, so se odstranile. Vzrastel je lep kor, s kakoršnim se mora le malo farnih cerkvá ponašati, z novimi orgljami, prekrasnim delom našega slavnega mojstra, g. Franca Goršiča. Napredovanje je glasilka tega mojstra, ker z našimi orgljami se je pokazal tudi v novem sistemu (Kegelsistem) velicega, nepreprosljivega mojstra, kakor v prejšnjem načinu izdelovanja. Orglje imajo dva manuala, o kterih ima I.: Principal 8' od Fis 8' v prospektu 56 piščal; Violon 16' od družega oktava naprej 44 piščal; Gamsov rog 8' ravno tako 44; Dvojna flavta 8' zaprtih in lesenih 56 piščal; Oktava 4' 56; Harmonična flavta 4' 56; Superoktava 2' 56; Kornet 2²/₃ — 1¹/₅ 93; Mikstura trojna 2' — 1¹/₃ — 1' 168 piščal. II. manual: Goselni principal 8' 56; Salicional 8' 56; Levna flavta 8' 44; Flavta dolce 4' 56 piščal; v pedalu: Sub-bas 16' (zaprt) 25; Oktavni bas 8' 25 piščal in manualni ter pedalni sklep.

Postavljene bile so orglje 11. t. m.; a danes imele so se slovesno oglasiti prvokrat v čast božjo ter se blagosloviti. In to je bil pravi vzrok našega veselja. Blagoslovljenje orgelj je privabilo tudi iz bližnjih far v cerkev, dasi je bilo vreme zeló neugodno, veliko pobožnega vernega ljudstva, pa tudi mnogo radovednežev. Ne vem, v koliki meri so si svojo radovednost nasitili — slišali so se glasovi: „saj nove orglje nič drugače ne pojejo, kot stare“. A orglje so nedolžne. Močen, milodoneč glas — slišale so se celó na kolodvor, ki je skoraj četrt ure oddaljen — nas je navduševal že pri oglaševanju posameznih registrov. Vesel je tudi čestital vsak, ki je bil v soboto pri zadnjem pregledu, g. mojstru in č. g. župniku za tako prekrasno delo. Umestno bi bilo gotovo, ko bi bil v slavnostni dan naš sicer trudljivi, za cerkveno petje vneti g. organist privzel še kakega strokovnjaka. To ne bi bilo organistu v nobeno nečast, pač pa v povzdigo slavnosti in našega veselja. Verno ljudstvo je s pazljivostjo spremljevalo obrede, ktere je, kakor tudi sv. mašo, opravil med azistenco preč. g. Martin Šlibar, dekan Vrhnjski; pazno in goreče je tudi poslušalo njegov skoraj eno uro trajajoči izvrstni govor, v kterem je z njemu lastno, zgovorno, živo, v srce segajočo besedo razložil pomen orgelj v cerkvi, in podal nauke, ki nam jih dajejo orglje za družbinsko življenje. O poludne je bila slavnost končana. A besede, s kterimi je preč. g. govornik sklenil pridigo, „naj toraj orglje povzdigujejo duha in kakor na perutih odnašajo iz zemeljskih nižav v nebeške višave, in glasovi po obsežnosti različnih pa ubranih piščal naj nas spodbadajo k enakemu soglasju, slogi in edinosti med seboj.“ Besede te naj nas vedno in vedno vnovič oživljajo, kedar koli se bodo orglje glasile, ker — v edinosti je moč.

Domače novice.

(**Deželni zbor kranjski**) je današnje sejo sklenil ob 1/4 2. uri popoldne. Potem sta zborovala še finančni in upravni odsek, ob sedmih zvečer pa ima sejo klub narodnih poslancev. Jutri bo ob 9. uri zadnja seja, na ktere dnevnom redu so še proračun deželnega zaklada, poročilo o pokritji primanjkljeja deželnega zaklada, poročilo o lastni režiji v blaznici na Studencu in nekaj drugih manj važnih reči.

(**Kupčijski zbornici kranjski**) se je véraj izročilo pismo deželne vlade, katero ji naznanja, da je vsled ministerskega ukaza razpuščena. Nove volitve se imajo izvršiti v teku treh mesecev. Ker bo volitev nekoliko različna od dosedanjega načina, pričočili bomo pozneje poseben navod za te volitve.

(**Nemško letošnje gledišče**) v Ljubljani je, kakor kritika o njem govori, silno jetično! Kaj tacega pa Ljubljana ni še doživela! Kakor se nam poroča,

mu manjka spretne prve pevke za operete, prvega tenorja za operete, junaškega ljubimca in naivne ljubimke. Ker je že skoraj tri tedne, odkar se je nemško gledališče pričelo, obljubljenih prvih moči pa le še ni, se je menda nekaj posestnikov lož zmenilo, da bi skoraj podpora za letos odtegnili, ako ne bo skoraj boljše. Nam je pač vse jedno, ali se v nemškem gledališču kedaj igra ali nikdar, vendar si pa ne moremo kaj, da ne bi pri tej priložnosti konstatirali, da z nemškega hrasta v Ljubljani odpada list za listom, ki se nima za saboj nikakega zelenja več nadjati: Ne bo dolgo, in golo deblo štrlelo bo kakor strašilo kvišku spominjajoč na žalostne čase, ko se je šopiril po naših tleh domačo lipo potapljač. Najprej poginilo je na duševni jetiki nemčurško glasilo „Tagblatt“ žalostnega spomina; potem propadli so gorostasno, kakor bi jih bil z vrh Triglava pometal v bistro Savo, nemškutarji pri volitvah, sedaj se jim pa še gledališče krha, da je — veselje! Ko bi bil človek škodoželjen, zmel bi si roke, zaukal in bi rekel: „Le tako naprej in kmalo bo — Bosna mirna.“

(Premembe pri učiteljstvu na Kranjskem.) G. Franc Schmidt, zač. učitelj v Črnem Vrhu, pride v Žire; g. Janez Pipan, zač. učitelj v Starem Trgu pri Loži, gré pa v Črni Vrh. Izmed izpršanih kandidatov so kot začasni učitelji nastavljeni: g. Janez Jeglič v Tunjice, g. Viktor Čuden v Razdrto, g. Janez Dremelj na Polico, g. Janez Likar v Šent-Jurij pri Izlakah, g. Alojzij Potokar v Cirknico. G. Hočevar pride v Šent-Lampert, g. Levstek na Dule, g. Bledec v Hotič; g. Toman pa gré iz Hotiča v Šmartno pri Litiji. G. Karol Strel, učitelj v Šmartnem pri Litiji je umrl.

(Pri mešanču) ogrevali se bodo prostori na južni železnici odslej tudi s parom in sicer za poskus najprvo na progah Dunaj-Pottendorf-Dunajsko-Novomesto, Maribor-Francensfeste in Kufstein-Ala. Ako se ondi dobro obnese poskus, se bo taisti tudi po drugih progah vpeljal.

(Srbski častnik) gosp. Janko Stibil zahteval bo, kakor čujemo, potom srbske vlade zadostjenja zaradi neprevidnega in brezobzirnega ravnanja, ki ga je od strani Goriške policije in žandarmerije doživel, o katerem smo včeraj poročali.

(Dobro je naredil) nek naroden posestnik v Ptujem okraji. Prišel je namreč v Ptujem v pisarno notarja in župana Rodoschegga ter zahteval, da se mu napravi „jetnja“ (zakonsko pismo). Rekli so mu pa, da tega ne morejo, ker se ondi nič v slovenščini ne piše, če pa hoče nemški „Ehevertrag“, mu pa radi postrežejo. Kmet je pa vzel klobuk in šel drugam, kjer so mu za drage novce radi napravili, kar je želel. Prav tako! Slovenci postavite se in zahtevajte le taka pisma, kakoršne bote razumeli, za dober denar jih bote lahko dobili, če se vam jih brani napraviti Rodoschegg pa pojdite k domačinu, ki vam jih bo rad naredil. Sploh pa ne pozabite: svoji k svojim!

(Zabranil se je pobeg) nekterim kaznjencem v Tržaških ječah v nedeljo popoldne, ki so si ravno na vso moč prizadevali, da bi bili prepilili križe v oknih. Pri tem težavnem poslu prelomi se jim pila in konec tiste pred stražnika pod oknom stoječega pade. Temu se je stvar takoj sumljiva zdela in jo je ovadil. Da so tiče potem na bolj varen kraj spravili, se lahko umé.

(Nobel pretep) gledalo je na stotine ljudi v soboto zjutraj pred Tržaško borso. Skočila sta si v lase dva lepo oblečena gospoda, katerih eden je optik, drugi pa menda doktor kurjih oces. Pretepala in lasala sta se dolgo in hudo, dokler ju ni redarstvo pobralo in na hladno odpeljalo. Taki imenitni pretepi so v Trstu v najnovejšem času jako na dnevnem redu. Čuda ni, ker je sedanji čas silno težko ločiti pravega gospoda, ki si je po dolgoletnem učenju v šoli pridobil pravo omiko, ki mu daje do tega častnega naslova pravico, memo „talmi-gospoda“, kterege je krojač napravil in kakoršnih dandanes povsod vse mrgoli. Nasledki poslednje vrste „gospodov“ so očitvidni!

Razne reči.

— Česki skladatelj Dvořák na Angleškem. Slavna skladba slovečega Slovana z naslovom „Stabat Mater“, se je igrala v Londonu v priče najodličnejšega občinstva z najboljšim vspehom. Enake

skladbe, so dejali Angleži, ni. Zdaj je Dvořák na poti v Ameriko. Da bo tudi ondi enako havlo žel, ni dvoma.

— V Petrogradu so na smrt obsodili 14 nihilistov, ki so bili toženi zaradi veleizdaje. Na čelu jim je polkovnik Asechenbrenner s štirimi častniki; med obsojenci ste dve ženski in en topničar. Pravijo, da bodo pomiloščeni, ker ruski car silno nerad smrtno obsodbo podpiše. Največ krivde, da se je nihilizem tudi med vojake zatrosil ima menda na vrst obsojena Marija Figner, ki je po več polkih ustanovila teroristične odbore, ki so bili z nihilisti v zvezi.

— Okrožnica sv. očeta proti prostozidarjem in pa — ruski car. Ko je Linški škof na katoliškem shodu v Ambergu govoril o prostozidarjih, je spregovoril tudi te-le besede, ki so naredile v srci vseh poslušalcev globok vtis in veliko zadovoljnost: „Dogodki zadnjih let so dokazali tudi ruskemu caru globoko brezno, v katero hočejo vreči skrivna društva kraljestva in prestole. Ruski car se je zahvalil sv. očetu za njegovo okrožnico proti prostozidarjem v posebnem priznalnem pismu, kar je vzbudilo v grško-katoliški cerkvi nepričakovano pozornost. Pa ne samo, da se je sv. očetu zahvalil za imenovano okrožnico, poleg tega je tudi zapovedal, da morajo encikliko sv. očeta Leona XIII., po vseh pravoslavnih cerkvah velikanskega ruskega kraljestva z vsem spoštovanjem brati in jo vernikom v posnemanje priporočiti“. Ta dogodek je pomenljiv in bo morda kedaj še velike važnosti. Kdo vé, ali ni ravno prekratno ruvanje nihilistov in drugih nasprotnikov obstoječega reda, v božjih rokah, oni ognjeni steber, ki kaže ločenim bratom pot nazaj v edino pravo rimsko cerkev, zidano na skalo sv. Petra. Pota milosti božje so čudna!

Telegrami.

Trst, 16. oktobra. Včeraj imeli so mestni očetje sejo. V taisti sklenili so nastaviti v službo občinskega šolskega nadzornika in so o tem kljub prepovedi in ugovoru vladnega zastopnika glasovali. Vladni zastopnik objavil je takoj po glasovanju taisto za neveljavno.

Zagreb, 16. oktobra. Starčević je nasvetoval, da naj se memo kraljevega poziva gledé volitve poslancev za ogerski državni zbor preide na dnevni red. Deželni zbor je njegov svet zavrgel in volil poslance. Opozicija je napravila škandal in odšla iz zbora.

Rim, 16. oktobra. Sv. oče darovali so za ponesrečene v Kataniji 10.000 frankov.

Rim, 16. oktobra. Konzistorij se je preložil na 10. dan novembra. Kolera pojema zopet polagoma v Napolji. Včeraj jih je ondi umrlo le 35, zbolelo pa 81 za kolero.

Kahira, 17. oktobra. Nubar je naznanil generalkonzulom, da se denar za poravnanje garantiranega dolga v dotični blagajnici zopet nabira.

London, 17. oktobra. Iz Fučeva telegram od 16. oktobra poroča, da so se Francozi in Kitajci pri Tamsvi iz novega sprijeli, in je pri tistej priložnosti 3000 Kitajcev obležalo. Francozi so primeroma malo svojih ljudi zgubili.

Liverpool, 16. oktobra. Parnik „Lord Clive“ priplaval je včeraj iz Filadelfije. Pri izkrcavanju zasegla je policija nekega Ogra, ki je imel med prtljago poldrugi funt dinamita.

Društvu za napravo zvonov za cerkev Jezusovega presv. Srca v Ljubljani

so darovali gg.:

83. Čarman Franc, vojaški kaplan,	1 gl. — kr.
84. Regen Josip, kaplan,	10 „ — „
85. Potočnik Janez, župnik,	5 „ — „
86. Dimnik Miha	1 „ — „
87. Porenta Ana	— „ 50 „
88. Černe Jernej,	5 „ — „
89. Hočevar Matija, župnik,	3 „ — „
90. Kaplan pri sv. Petru	5 „ — „
91. Novak, posestnik,	— „ 60 „
92. Kozak Helena	5 „ — „
93. Gredina Apolonija	8 „ — „
94. Srakar Matija	5 „ — „
95. Vezini Reza	5 „ — „
96. Strah Uršula	5 „ — „
97. Lilleg Josip, železn. uradnik,	5 „ — „
98. Šušteršic Barbara, hišna posestnica,	3 „ — „
99. Dežman Marija, hišna posestnica,	1 „ — „
100. Kocijan Andrej, hišni posestnik,	— „ 50 „
101. Kocijan Josipina, hišn. pos. hči,	— „ 50 „
102. Breskvar Franc, krčmar,	1 „ — „
103. Spindler Franc, vpok. e. k. fregatni kapitan,	2 „ — „
104. Matijon Jakob, pek,	1 „ — „
105. Eber Franc, vrtnar,	5 „ — „
106. Gorjane Polona, hišinja,	5 „ — „
107. Gaber Jera, kuharica,	5 „ — „
108. Čemažar Marija, kramarica,	5 „ — „
109. Mihelič Ana, kramarica,	5 „ — „
110. Čemažar Marija, hišna posestnica,	5 „ — „

Tuji.

15. oktobra.

Pri Mallét: Dr. Angelo Hellmann, odvetnik, z Dunaja. — Dr. pl. Rigler, odvetnik, z Dunaja. — Josip Böhm, trg. pot., z Dunaja. — V. Krausenek, trgovec, iz Trsta. — Ig. Rosinger, trg. pot., iz Trsta. — B. J. Stern, trg. pot., iz Budapešte. — J. Assmann, trgovec, iz Calcutte. — L. pl. Schiwitzhofen, e. k. konc. praktikant, iz Gadea. — Hermann Saxinger, trgovec, iz Linea. — Pongrae Eichhelter, ravnatelj, iz Litije.

Pri Stonu: Adolf Vugrinčič, trg. pot., z Dunaja. — Julij Liebmann, trg. pot., z Dunaja. — Evgen Karafiat, trgovec, iz Trsta. — Anton Ponikvar, posestnik, iz Knežaka.

Pri Južnem kolodvoru: Avgusta pl. Behr, zasebnica, iz Rostoka. — Terezija Heine, zasebnica, z Dunaja. — A. L. Bizjak, trg. pot., z Dunaja. — pl. Le Blanc-Sonville, e. k. korvetni kapitan, s soprogo, iz Celja. — Božidar Sittig, posestnik, iz Tržiča. — Gregor Južna, posestnik, iz Zagorja.

Pri Virantu: J. Merher, posestnik, z družino, iz Ribnice. — Eliz. Eržen, iz Črnomlja.

Pri Avstrijskem caru: Franc Kugler, učitelj, s soprogo, iz Langenthona. — Karl Veber, učitelj, s soprogo, iz Hotederšice.

Umrlí so:

V bolnišnici:

13. okt. Marija Janše, delavka, 42 let, vsled raka v želodci. — Marija Jelenc, gostija, 68 let, pljučni edem.

14. okt. Alojzij Rogel, delavec, 24 let, vsled edema v možganih. — Andrej Bajc, gostič, 54 let, vsled kron. katara v črevesu. — Jera Miš, delavka, 30 let, jetika.

Eksekutivne dražbe.

23. okt. 1. e. džb. pos. Anton Kramar iz Doba, 1045 gl. Zatičina.

28. okt. 3. e. džb. Jakob Bregar iz Zalovie. Rudolfovo.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

17. oktobra.

Papirna renta po 100 gl.	80 gl. 90 kr.
Sreberna	82 „ — „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 „ 05 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 75 „
Akcije avstr.-ogerske banke	860 „ — „
Kreditne akcije	286 „ — „
London	122 „ — „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 78 „
Francoški napoleond.	9 „ 68 1/2 „
Nemške marke	59 „ 80 „

V bukvarni „Styria“ v Gradeu je izšel in v je v **Katoliški Bukvarni** na prodaj:

St. Josef-Kalender 1885.

Kazalo: Alphabetisches Verzeichniss der Heiligen. — Briefpost-Bestimmungen. — Erzählungen. — Kaiserreise 1883. — Mass- und Gewichtswesen. — Postwesen. — Telegrafwesen itd.

Podobe: Sv. Jožef. — Slike cesarjevega popotovanja leta 1883. — Razne slike k povestim itd. — Med drugimi se tudi nahaja dobro zadeta slika prihodnjega knezo-škofa Ljubljanskega prečast. gosp. dr. Jakopa Misje.

Cena 40 kr., po pošti 10 kr. več.

Zur Congrua-Frage

des

katholischen Seelsorge-Clerus in Oesterreich.

Von

J. Martini,

Weltpriester.

Tretji pomnoženi in popravljeni natis, 416 strani v osmerki 1 gl. 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Kakor je bilo že v „Slovenen“ naznanjeno, je spisatelj te knjige, izišle pod tujim imenom „Martini“, prečast. gosp. dr. Misja, prihodnji škof Ljubljanski. — Prečastito duhovstvo Ljubljanske škofije zna toraj to delo na novo in bolj zanimati, kakor préd, dasiravno je vsebina sama vsega pozora vredna.

K naročevanju se priporoča

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Imamo jo!!

Po vstrajnih študijah posrečilo se je dr. pl. Bendenu izumiti

pomado za lase,

o kateri se lahko z dobro vestjo reče, da je na svojem mestu. V čisto kratkem času po tej pomadi priraste gosta in krepka brada, kakor tudi lasje; zabranjuje pa tudi izpadanje las. Izumnik je porok za brezpojojen vspeh. (42)

Steklenica velja 2 gl. a. v.

Edina prava se dobi pri izumniku dr. pl. Bendenu v Pragi, Salmove ulice šte. 7, kamor je treba denar predposlati.